9

උපසේන මැදි නිලවක් ගොඩනැගිල්ලේ වැඩකරුවන් සෙස බලා සිටියේය. උන් සතරදෙනා දැන් නිහඬව හිඳගෙන විස්කෝතු කෙසෙල් ගෙඩි රස විඳිති. උන් කලුමරමින් කට තුරුවමින් කන්නේ දොරක් මෙනි. මුන්ට මෙපමණ කන්න තියෙනව කං මෙන මොනවත් මිනැ තැනක ඇති. උපසේන ඒ අයගෙන් කිව යුත්තයක් දැනුවද දැන් සතරදෙනාම කැමැ කැමේ උපසේන ගැන වගක් නැතිවය. උපසේන ඉන්නවාද කියවත් උන්ට දැන් අවබෝධයක් නැත. දිදැගට ඒකෙක් "මේ - මං මං" කිය හඬක් නැගූ අතර තවකෙක් උදර හැමින් රාම කෙල් හමින් කැදර හඬක් නැගීය. 'මුන් සිත්තු වගේ' යි සිතමින් උපසේන එතැනින් ඈත්වුනේය.

උපසේන අනෙක් අතට හැරුණා සමග, ඛිදු සිතුවේ මේ ගොඩ නැගිල්ලට පිටතින් ඒය කොටර මෙන තැනක් සොයා ඇවිද යන්නටයි. ඒසේ හැරෙන්ට ඛිදු අසල සිටගෙන සිටියේ දොන්ය. දොන් තවමත් කර වටිය ගැස්සවරය සහිත කලු දිග කබයත්, නිල් රතු වැටත් හිඳුල, සුදු සරමක් හැඳලාය.

"සර් - වත්ත බලන්න යනවා ද?" දොන් විසා දැඩිව අසුවේය.

"ආං. ඔව්. ඔව්. මං මං ගවේෂණයක් කරමි."

මේ යන්නා ගවේෂණය කියන දවසෙ තේරුම දන්නෙන් නැතුව ඇති. උපසේන ගොඩනැගිල්ලේ පැත්තේ නිත්තිය අස්ථිත විදුරුවට ඇවිද යන විට දොන්ද ඒ අතුව ඇවිද යන්නට වුනේය. 'මේකා සුවච සුනඛයෙක් වගෙ' උපසේනට සිතුණි. 'කැත්තං මං ගැන ඔත්ත කොයන්න කාලිංග පත්තණ ඔරලුරුශයෙක් වෙන්නැති.'

ගොඩනැගිල්ල අයිනේ වල් දැලුවේ වැවී තිබිණි. පලින් පල නිත්තියේ තනා අවසන් නොකළ වීර කවුළු කොලු විය. මේ අඩවියට තවම ගොඩනැගිල්ලේ සෙවනැල්ල වැටුණා නැවින් මඳ තෙතමනයක් තිබුණි. ගොඩනැගිල්ල දෙමහලකි. ඒගොන් අවසන් නොකළ විශාලතිය මිනිය නොතැකී විය.

කොටර වූයේ විශාල කැකැල් කොටුවක් හා ඒවට යාබද ගිරු කෙළවුව ගාලකි. කැකැල් කොටුවේ ඇතුළත කවිවියෙන් කළ තවත් කැකැල් නිවාස විය. නිවසවල ඒ දෙසින් ඇසුණේ උන්ගේ කෙකරයයි. රිදුගට එතැන පසු කැඳිට දොරන්ගේ ගොරෝසු

කොළුවල්, පැල්ල නාසයෙන් උඩට එළින හඬවල් දැකෙන්නට විය. එතැන ගෙවල් විස්සකට වඩා දැකැයි ප්‍රසේන අනුමාන කළේය. පැල් ගමට ගෙවල් සිව්යන් මඩෙන් වැසුණු බෝග දැකීම අපහසු විය.

"රාත්‍රී සෝපන සංගුහය" කී ගෙනෝ විරින්තුවේය. ගෙවල් ඉදිරියෙන් බොහෝ දෑ බක්කියේ ලෙස සියලු කඳු කාන්දු දුටුවිට 'රාත්‍රී සෝපන සංගුහය' යන වැන් එතැනට කියිසේත් සැපුතේන් නැති. ප්‍රසේන ඔක්කාරය වලකා ගත්තේ දැය මෙනි.

"අපිට දැකි තරමේ කුම කියෙනවා සර්," ගෙනෝ විස්තර කළේය. "අපේ සර්ගෙ මාර බොලේ -"

'හරි- හරි- මේ මිනිස්සුන්ට මේ ගෝතය තවයි රත්දුරුවා' ප්‍රසේන සිතුවේය. "මෙන සංසාරුන්ගේ කරන්න, කෙනෙක්, දෙයක් නැනෙ. ගෙදර කොටුවත් ඉඩන ගෙයත් අතරින් තමන් ගෙනට ඔබේ ගොකුරක් දිස්විය. එතැනින්වත් දැලවීමේ මානියක් දැකැයි සිතා ප්‍රසේන ඒ අතට ගිය මුන්නේය. ගෙනෝ පසුපසින් ම ආවේය.

ජලාශය විශාල විය. වටා කුස් වැටක් විය.

"මේකෙ ඕනෑකරමේ මිරිදිය මාළු දැකි කරනවා, සර්. හොඳම හොඳ මාළු." ගෙනෝ කියද්දී 'ලොලා නැති වලට කතාය, ජල්ලිකාය' යන කියමන ප්‍රසේනට සිහිවිය. 'A BIG FISH IN A SMALL POND' (කුඩා හොකුරක ලොකු මාළුවෙක්) යන කියමන කාලිංගට කෙතරම් උචිතද?

'මේ මිනිස්සුන්ට මස් මාළු දැන්නම් මෙන මොකුත් චිත්‍ර නැතුව දැකි.' ප්‍රසේන සිතුවේය.

හොකුරට එහාවුරේ ගෝධ සෙවන ගස් හා එකිනෙක් ඔබේ ලිසම ලිස තාරයකි. තාරයේ මුදුනේ සිහටම කටු කම්බි රෝල් සවි කරලාය.

"යන්ට හිතන්ට එපා, සර්" ගෙනෝගේ කටහඬේ යන්නම් තරවටු ස්වරයෙකි. "ඔය කටු කම්බි වල විදුලිය තවලා තියෙන්නෙ."

"ඇ, එහෙමත් එකක්ද?"

"කොහොම්වත් එතැන්ට යන්ට බැ සර්. ඒ දැන්නේ නිම බෝතල් කටු හරියට. ගව් වලට හොඳින් විදින බෝතල් ඡේරම විසිකරන්නෙ ඒ දැන්නට."

"කොහොම අපූරු ප්‍රතිරාමක්ක කුමයක් වුණොත් " උපෙන්ද්‍ර සංවේදනාවයෙන් කියූ ඉස උනෝට නොවැටුණු කුමක්දෝ ඒවා විරින්නවා වගේ.

උපෙන්ද්‍ර බිලුත් බලා ගොරොත්තුවෙන් ආපසු හැරෙන විට උගුල් ගාලේ පසු පස කොටසේ හයෙ ලෙස බඳින ලද කාවර වැලියක් ඒවගේ ඇස හැටුණා. ඒකයේ උඩ කොටස දැල් ගසලයි. හාල මැදකඩ කූටකරයි. කන බින්ති වලට ඉනිමි කොටු දැලෙන් ඒවා, ඒවා බොහා ගන කීප ඉනෙක් උපෙන්ද්‍රට දැකිය හැකි විය.

"පුරුදු කරන අය සර් " උගනෝ කීවේය.

"පුරුදු කරන අය ? "

"ඔව් සර්. ගිය මාසෙ ආපු අය. "

මේ කවුද ? සෙවණැලි සේ අඩ අඳුරේ ඔබ මොබ නොදුවන්නිලා ඇවිදින මේ කවුද ?

"බලන්න ඕනෑද ? සර් ? බලන්න දෙකක් නෑ සර්. "

උගනෝ එසේ කියද්දී උපෙන්ද්‍රගේ කකුලෙය වැලුණි.

"බලන්න ඕනෑ " උපෙන්ද්‍ර කීවේ ඒ අතට ගන අතරය.

කෝවි ගසෙල් කාර්යට ඉතාලින් කොටු දැලෙන් උපෙන්ද්‍ර ඒවී බැලුවේය. උගුල් ගාලේම කොටසක් වෙන්වූ මේ කාවර වැලියේ ඇතුළු කාවරයක මිනිසෙකු බැගින් සිටියේය. අවිරිසිදු නිරුවත් මිනිස්සු - මේ කවුද ? උපෙන්ද්‍රට සිතුණි. එකෙක් නිම බලාගෙන කල්පනාවක. තව කෙක් ඉල්ලක පිදුර ගොඩක හිඳ ගෙන හිස අත් ගසා ගෙන. තව කෙක් නොදුවන්නිලා ඇත ඇත ඇවිදියි. උන් අතර නිරුවත් හැරෙන්නට එකක සඟානක්ම ගෙල රැඳී පවියයි.

"මේ කවුද ? " උපෙන්ද්‍ර මෙවර හඬ නගා ඇසුවේය.

"තාම සීසන් උනේ නැති අය. " උගනෝ කීවේය. "බිඳින්න ටිකක් කල් යනවා. "

"මොකව බිඳින්නද ? ඇට බිඳින්නද ? " උපෙන්ද්‍රට කියවුණි.

"ඇට බිඳින්න " කී උගනෝ එයම ප්‍රතිරාවය කරමින් විසිල් සිනාව නැගුවේය. "අපි කාටත් ඩය ටික තමයි දුන්නේ. "අපේ බොස් කරන්නාවයි. මිනිසෙක් හැල හත්නව මිසක මරන්නෙ

නෑ .."

"මට කේලෙන් නෑ- ලෙනෝ."

ලෙනෝ පිළිතුරු නොදුන්නේය.

ලෙස්ලා මඳ වේලාවක් බලා සිටියේය. මේ රැකක්ක මොන සිතින් මිනිසුන් කවුරන්ද? කොහොම ආවාද?

"ඇතුළට ගිහිං බලන්න ඕනෑද?" ලෙනෝ අසන්නේ ලෙස්ලා තුළ ලෙන්නේ පිළිකුලක් සෙමි සීතියකි.

"නෑ නෑ මට ඇතුළට යන්න ඕන නෑ-" ලෙස්ලා කීවේය. "ඉං මගෙ කාමරේට යනවා. යනිං ගමන මගේ වැඩ කරන කෑන බොස්ට කෝල් එකක් දුන්න ඕනෑ ලෙනෝ."

"තනන්මක් නෑ සර්. යන්ට- කෝල් දුන්ට. අපේ සර් කරුණාවයි."

ලෙනෝ ගාවින් ලෙස්ලා ප්‍රධාන ගෘහය අතට ඇදී ආවේය. දැන් මුළු තැන ගෙය දෙපැත්ත දුරින් බිත්තිය ඇවිළ ඇවිදී ආවේය. ලෙස්ලාගේ මුවට කෙළ උනන්නට විය. ඒ හාව වසවත්ත වල ඇවිළ. කලින් ටිරේසා ඇවිදි ගිය දෙරෙන් ඇතුල් වූ ඒවා විශාල මුළුතැන ගෙයකට අවතීර්ණ විය.

ටිරේසා තනිවම එතැන වැඩ. ලොකු කළුදෙරමක බතක් ගුලෙයි. තවත් ගිනි උදුනක් මැල්වකි. ටිරේසා සාදිය පෙරා ගෙන වැඩ.

"ටිරේසා.." ටිරේසාට ඇසෙන්නෙත් නැති ගානට. "ටිරේසා!"

"ආං!" ටිරේසා කැඩිලා කියේ කැරි බැලුවාය.

"තනියම වැඩ වගේ.?"

"ආං සර්, ඔව්. අපේ ගෝලයෙ දෙන්න දැන් ඒවි. ඇදි නෑ ආවාට දෙන්නට ගිහින වැඩක්."

"මොනවද සුවල්ට උනේ?"

"බන්, පරිප්පු. අල- මාළු- සර්. ඇතිද?"

"අනෝයි හොඳටම ඇති."

ටිරේසාට කරන්නක් කරන්නට වුඩ නැර ලෙස්ලා එතැනින් පිටව දුරකථනය සහිත ශාලාව අතට ආවේය. එතැන කාටරොත්, ඩේසේත් පියානෝවක් ඇද ගෙන වුන් ඉල්ලක තබනු දැකිනි. අනතුරුව කාටරෝ පියානෝව පිසා දමන්නට විය. ඩේසේ ජනේල පියන් ඇත් පිසදමයි.

ප්‍රසේන ශාලාවේ අනෙක් කෙළවරටත් මේසය මත තිබූ දුරකථනය වෙත ගියේය. ඒවට වග අවුරන්නට කිසිවෙකුත් නොවීය.

ප්‍රසේන නම කාර්යාලයේ අධිපති අතුකෝරලගේ දුරකථන නොම්බරය කටපාඩම් කරගෙන විවේය.

අතුකෝරලගේ කතා හඬ ඒකා පසින් ඇසීම මොහොතක සනුටක් ගෙන දුන්නේය. එහෙත් ඊ මොහොතේ සනුට පව ගියේය.

"සර්- මම- ප්‍රසේන."

"නිලුසෙ මොන මගුලෙ ගියාද ඩිය?" අතුකෝරලෙ කෝප වෙනි.

"සර් මම මිස්ට කාලිටත් කොළඹ ගෙදර.."

"මොන එකකට ද නිලුසෙ කොළඹත් ගියෙ? නිලුසෙට පිස්සුද?"

"සර් මාව පික් කරගෙන කිව්වනෙ.."

"මම එහෙම දෙයක් නිලුසෙට කිව්වෙ කවදද?"

"ඇයි සර් මිස්ට කාලිටත කිව්වෙ?"

"මං දන්න කාලිටගයෙක් නෑ ඩිය. මං එහකොට නිලුසෙ නෑ"

"ඇයි- සර්.."

"මට සර් සර් කියන්න ඕන නෑ ඩිය. නිලුසෙ ආයෙ වැඩට එන්න ඕන නෑ."

"සර්- සර්."

"මං කිව්වනෙ. ඩෝන්ට් කෝල් එගේන්" කී අතුකෝරලෙ දැඩිව ගා සාවනාව කරන හඬ ඇසුණි.

මිනිහට ඌරු ඩිවල් හිටින- මොනව මෙලාද? මේ රෑයෙ ගොදට හිටලා මිනිහා- මොකක් මෙලාද? මෙතැනින් විට බෙදිච්ච හැටියෙ මේක තේරුම කරල දෙන්න ඕනෑ.' ප්‍රසේන සිතුවේය

ඒක මෙතැනින් කොහොමද යන්නේ?

කවදද යන්නෙ?

ප්‍රසේනට යළිත් සිරුරේ අප්‍රාප්ත කම්පන සමග ශාලනය කරගත නොහැකි වෙව්ලීමක් විය. ඒ මේසය අසලම වූ ඉදුවකට බර වී සිටින්නේය.

කන්කටරෝත්, ජේසේත් තවම තම තමන්ගේ ඉඩ රක්කාපිටල නියැලෙනවා. උන්ට කිසිම ඉයක බරක් අතලක් නැති තැලි! උන්ට අලි යාවේ අවශ්‍යතාවයක් නෙවේ. අද රාත්‍රී දානයේ කියන කාද උන්සබයේ වැදගත් කම කුමක්ද? ඒගට අම්මෝන අවුත්තන් කවුරුන් විය හැකිද? තමා අඳුන අයෙක් ආවොත්... ඒගොම තමන් වෙනුවෙන් පිටව යාම අහසු වේවි.

දැන් තමන් වඩාත් ප්‍රශ්නය වූයේ ඉන්පස්සේ ඉගන කණිං තමා, තවමත් කවි කද ආකාරයයි. අතුකෝරාල කණිං තමාව "අක් කදේ" වොන වැඩලකටද? තමා කද වරු කමක්ද? වෙනුවෙන් පිටව ගිය කැනෙන් තමන්ගේ නිදහසට කාරණා දුරුවන් කද යුතුය. තමා අදම ලිපියක් ලිවොත්... ඒන් ඒක කැඳල් කරන්නේ කවුද? තමා බිමල් පුතාට ලියූ ලිපිය උපසේනට මතක් විය. ආං! ඒකත් තමා අර ගඟ කිරිලේ මේසයක් මත දමා ආවා නොවේද? මේ කොලෙල්ලල් කාලිංගයාට අවුරු තමා මේ ගමන ආ ඉක්මන! දැන් තමන් ඒ ලිපිය කවුරුන් හෝ විසි කරන්නට දැනි...

අන් රෑකේ මේල්ලල්ල අසුවූ ගමන් ඒවා යදින් තව පොර දුරකථන නොම්බරය කැරකෙවිණි. ඒත් යකින් දැකෙන්නේ දුරකථනය නාද වෙන හඬක් පමණි. කිසිවෙකුත් විදිහැර නොදෙයි. තමාගේ බිරිඳුටත් ඉකාටත් අනතුරක් වෙලාද? වෙය හැකිවක්ද? සිහිනයක්ද? 'නයිට් මෙයාර්' කියන වගේ නියකර සිහිනයක්. උපසේන යදින් පොර නොම්බර කැරකෙවිණි. පෙර ප්‍රතිචාරයකියි. තවමත් තැලූ උපසේන මේසයට හිස ගසා දැන් හිසවටා දරුණු කර ගන්නේය. ලෝකය දෙස බලන්නටවත් දැන් තමන් ඒවා සින් දුන්නේ නැත.

විනාඩි කීපයක් ගත විය.

ඉටි තැන් ගෙයි ඉතුන කැම වල අවදි පරිසරය වසා ගනියි. උපසේනට දැනෙන කැසගින්න අතරේ නියක් උදියි. රස කැම වගේද? මෙනුවෙන් ගන්න බලමු... උන් අර වටුන්ගස ඉවත් කරොත් මොන විදියෙන් හෝ ඒ හැකියි. මොන විදියෙන් හෝ...

සිහිල් අතක් උපසේනගේ ගෙල වන තැලුවා.
ජෝස මල් අවදියක්.
වලලු හැටෙන සිල් සිල් හඬක්.

උපසේන හිස ඔසවා බැලුවේය.

"පංචිමා!"

ඇගේ මුහුණේ තැන්පත් කාවුක බැල්මක්. ඇය තවම කරුණාවේ රෙදි වුවක් නොවේ. එනත් ඇගේ ගත ඇගේ සුවඳ කතා කැල අවදි කරන්නේ කැස හින්නට වඩා වෙන හින්නකි. ඒ හින්න ගමේ කැසෙන් නැගෙන්නකි. ඇය තවමත් හැඳ සිටින්නේ සුදු කොට නවුමයි. අතේ හරියට ඕනෑයක් වගේ-- මාර පොදියක්- තැන හරියට ආසාදේ යන්නට කැරැහුණු අතිංචක ආසාදේ අවතියක් වගේ-- මාර දුක්කාවන්ට වෙන වේසයක් ගන්ට බැරිද? බලු වේස ධාරී කත- වේස කියන්නෙ කට කතාවට ඇ-- බිත්ත වේසයක් ගන්ට ඉඩවත--

"උපා" ඇය කතා කරන්නේ කරුණාව උතුරෙන ආකාරයෙනි.

"උපා! ඇයි මේ? කාමරේට හිතින් රරස්ට් කරන්නකෝ-"

"තැ එපා-"

"එහෙමනම් දවල්ට කාලාම රෙස්ට් කරන්න."

"මට යන්න ඕනෑ- කෝ කාලිංග යා?"

"කා-ලිංග-යා?" කී පංචිමා සිනාසී උපසේනට ඉහුන ලමින් වෙස ඉවුරේ හිඳ ගත්තාය. කා-ලිංග-යා ඇය උච්චාරණය කළේ වැන තැනට කඩමිනි..

"ඔව්. කා-ලිංග-යා?"

"මිස්ට කාලිංග දැන් බිසී. අද ඇ ගාව එකට රෙකී වෙනවා."

"ආං දැන්නද?"

"ඔව්. මං බොරු කියන්නෙ මොකටද උපා? අපි උඩ කාමරේට යමු."

උපසේනගේ කලවය රත් කරමින් හොත් ආශා නැගෙයි. එනත් ඒ හා සමගම පංචිමාව මරා ගෙන මැරෙන්නට තරම් සිතෙයි. එනත් එක්කම ඔහු තව හිස ඇගේ උකුල් යානේ තැබුවේය. එහි රෝස මල් සුවඳ- සුව ගන්ධ.. උපසේන මුකිවිඳින්නට වූනේය.

පංචිමා ඇගේ ඇඟිල්ල තැබූ ඔහුගේ හිස කෙස් අතරින් යවන්නට වූනාය.

උපසේනට කියුම් විස්තරයක් දැනුණි.

ඔහු ඇගේ උකුලේ හිස රඳවා ගෙනම සිටියේය.

"අපි කාමරේට යමු- කෑමට කලින් " ඇගේ කටහඬ ආපහු අවුස්සන සැටිය.

හිමාල වනාන්තරේ තාපසයින්ගේ විදුන විදින නාරිලතාව මේ වගේ තියන්නැති.' නාරිලතාව කියන්නේ පැපුන්ගකගේ පැකේ තියෙන මලක් නොවෙයි.' කන්නෝරුවේ වැඩකරන ජීයන්ත කී කතාවක් උපේන්ට සිහිවත් විය. 'නාරිලතා මල නරියටම පැපුන්ගකගෙ යෝනිය වගෙයි. ඒකටයි තවුසො වහ දමන්නෙ.' ජීයන්ත කී කතාව- සතය විය යුතුයි. පංචිමා දැනත් නාරිලතා මලක් වෙයි.

"අපි යමුද? උඩට ?" පංචිමා හඬින් කියද්දී උපේන හිස වැනුවේය.

"අපි හිතිමු ටිකක් බෙස්ට් කරමු. මේ ?" පංචිමා කීවාය. "මං ඩයට් ඇක්ටිවිටිස් කරන්නම්."

"ඕක දෙයක්- " බල බිඳුනු උපේන කීවේය.

පංචිමා වෛසයෙන් බැස උපේනගේ අත කිස දල්ලා ඩිෂ්ව නැගිට්ටාය.

"ය-මු." ඇය කතා කළේ රහසින් වෙන්.

"අදත් මේකිව තමයි කාලා මං අද කෑම යන විදියක් ගොඩ ගන්න ඕනෑ ?" උපේන කිව්වේය. 'අර දැරිගල පිරුස්සෙ මසු බල ඉන්න මිනිස්සු හැමත් මේකි දන්නව දැක්.'

උපේන පංචිමාගේ අතේ ඔල්ලි ගෙන දැනු මාලේ කාමරයට ආවේය.

ඩිෂ් ඇගෙන් පුරන්න අවස්ථාව අවකාශයක් නොවීය.

ගැර වෙන දවසක් පංචිමා නිවරදෙන් මෙන් උපේනව ඇදෙ මත ගෙලා ඩිෂ්ගේ කරදියේ බොන්නම් පලවන්නට වුනාය.